

VN/13975/2024
VN/13975/2024-UM-1

3.5.2024

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

Ulkoministeriön lausunto eduskunnan hallintovaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kansalaisuuslain muuttamisesta (HE 27/2024 vp)

Ulkoministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua esityksestä ja ilmoittaa lausuntonaan seuraavaa:

Ulkoministeriön toimialaa koskee Suomen ulkomaanedustustoon palvelussuhteessa olevan virkamiehen puolison asumisaikaa koskevan nykyisen soveltamiskäytännön mukaisen poikkeusperusteen lailla säätäminen.

Siltä osin kuin esitys koskee ulkoministeriön henkilöstöä ja heidän puolisoitaan, toteamme, että palvelussuhde Suomen ulkomaanedustustoissa on valtion virkamieslain (750/1994) 1 §:n mukainen virkasuhde, jossa valtio on työnantajana ja virkamies työn suorittajana. Tämän vuoksi ulkoministeriö ehdottaa esityksessä käytetyn termin työntekijä korvaamista termillä virkamies.

Esityksessä ehdotetun 22 a §:n perusteluissa kerrotusti ulkoasiainhallinnon virkamiehet toimivat Suomen valtion edustajina ulkomailla ja heidän puolisoidensa on sen vuoksi vaikea täyttää yleistä asumisaikaedellytystä.

Esityksessä kerrotusti tämä kansalaisuutta hakevien ryhmä on kooltaan erittäin pieni, ja siihen kuuluvat henkilöt ovat yleensä täyttäneet kaikki muut kansalaistamisen edellytykset. Maa-hanmuuttovirastolta saadun arvion mukaan kyse on vuositasolla vain joistakin yksittäisistä hakijoista. Poikkeusperusteella on kuitenkin tärkeä merkitys yksittäisen virkamiehen ja hänen perheensä näkökulmasta. Tästä johtuen asialla on vaikutusta ulkomaanedustukseen siirtymishalukkuuteen ja edelleen edustustoverkoston toimintaedellytyksille.

Ulkoasiainhallinnon virkamiehen puolison kansalaisuudella on merkitystä myös ulkomaankokemukselle siirtyvän perheen näkökulmasta. Erityisesti korkean uhkatason kriisimaissa korostuu diplomaattipassin merkitys koko perheen turvallisuuden takaajana. Passilain (671/2006) 4 §:ssä tarkoitettu diplomaattipassi myönnetään vain Suomen kansalaisille. Tästä näkökulmasta valtion etu puoltaisi tämän erittäin rajatun ryhmän asumisajasta poikkeamista.

Lisäksi ulkoministeriö korostaa, että Suomen valtion edustajina ulkomaanedustustoissa työskentelevien virkamiesten puolisoilla on tärkeä rooli Suomen edustajien perheenjäsenenä ja tässä roolissa heidän toimintansa on hyödyksi Suomen valtion toiminnalle.

Henkilöstöjohtaja

Kirsti Pohjankukka

Lakimies

Hanna Ul Masih

VN/13975/2024-UM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: